

Vergaderjaar 2022–2023

21 501-31

**Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid,
Volksgezondheid en Consumentenzaken**

Nr. 685

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN
SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 oktober 2022

Hierbij bied ik u, mede namens de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, het verslag van de informele EU gezondheidsraad van 7 september jl. aan.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.J. Kuipers

Verslag informele EU gezondheidsraad, 7 september 2022

Beleidsdebat: Oekraïne

Het Tsjechisch voorzitterschap heeft de informele raad geopend met een introductie over de situatie in Oekraïne. De Oekraïense Minister van Volksgezondheid Victor Liashko nam per videoverbinding deel. Hij beschreef de verwoesting van medische instellingen in het land, onderstreepte de wens tot toetreding tot de EU, en sprak zijn dank uit voor de geboden hulp.

Eurocommissaris Stella Kyriakides, het ECDC en WHO EURO betuigden steun en lichtte enkele lopende hulpinitiatieven toe. Kyriakides ging hierbij in op de Europese inzet op het evacueren van patiënten en een programma voor mentale gezondheid.

Tijdens de discussie veroordeelden de lidstaten de Russische agressie en benadrukten het belang van Europese solidariteit. Lidstaten lichtten toe hoe zij Oekraïense patiënten opvangen en behandelen. Er is hierbij veel aandacht voor geestelijke gezondheid. Verschillende lidstaten onderstreepten het belang van het wederopbouwen van de gezondheidssector in Oekraïne, ook in het licht van het repatriëren van Oekraïense patiënten.

Beleidsdebat: vaccinatie

Lidstaten steunden het voornemen van het voorzitterschap om raadsconclusies over vaccinaties op te stellen. Ter voorbereiding stelde het Tsjechisch voorzitterschap de delegaties drie vragen, namelijk hoe desinformatie tegen kan worden gegaan, wat de grootste gezondheidsdreigingen zijn die met vaccinaties bestreden zouden kunnen worden en of lidstaten open staan voor de ontwikkeling van een gezamenlijke digitale vaccinatiekaart.

Op de eerste vraag antwoorden lidstaten dat desinformatie het beste tegengegaan kan worden met betrouwbare, transparante, eenduidige en wetenschappelijk onderbouwde informatie in (gerichte) campagnes. Op de vraag wat de grootste gezondheidsdreigingen zijn die met vaccinaties bestreden zouden kunnen worden, benoemden de lidstaten oprukkende infectieziekten als gevolg van klimaatverandering – zoals malaria – en zelfs infectieziekten die als wapen ingezet worden als dreigingen voor de volksgezondheid. Op de vraag van het voorzitterschap of er een gezamenlijke digitale vaccinatiekaart zou moeten komen, werd verdeeld gereageerd. Lidstaten hielden bovendien vast aan verschillende interpretaties van een vaccinatiekaart, veelal gevoed door nationale ervaring en bestaande systemen. Hoewel diverse lidstaten meerwaarde zagen in een Europese vaccinatiekaart, werd tevens voorgedragen dat het beschermen van privacy gewaarborgd moest zijn en zagen sommige lidstaten enkel meerwaarde in epidemiologische noodsituaties en met het oog op grensoverschrijdend verkeer (zoals bij COVID-19). Nederland heeft aangegeven momenteel geen meerwaarde te zien in een Europese vaccinatiekaart, onder andere vanwege het feit dat het onduidelijk is welk doel met de vaccinatiekaart wordt beoogd en wat het nut en de noodzaak is van een digitale vaccinatiekaart. Het voorzitterschap concludeerde dat dit idee eventueel nader verkend moet worden maar dan wel in samenwerking met de WHO. Het voorzitterschap overweegt een passage over dit idee op te nemen in de aankomende raadsconclusies.

Overig: oncologie

Tijdens de informele lunch heeft de Commissie aangekondigd op 21 september het concept voor de raadsaanbeveling over bevolkingsonderzoeken voor kanker te zullen publiceren. Inmiddels is het concept gepubliceerd. Uw Kamer zal middels de gebruikelijke route een kabinet-appreciatie van dit voorstel ontvangen.

Nederland heeft tevens gebruik gemaakt van de informele Raad om meer aandacht te vragen voor gezamenlijke onderzoek alsmede de facilitering van data-uitwisseling en betere kennisdeling van behandelopties voor post-COVID.

Commissie mededeling op het gebied van COVID-19

Op 2 september 2022 heeft de Europese Commissie (EC) de mededeling *EU response to COVID-19: preparing for autumn and winter 2023* uitgebracht. In de mededeling gaat de CIE in op de aanhoudende effecten van COVID-19 op de samenleving en de mogelijkheid van een heropleving van het virus in Q3/ Q4 2023. In de mededeling worden aanbevelingen gedaan om dit scenario te voorkomen als ook adequaat op eventuele toekomstige uitbraken te kunnen reageren, waarbij de EC voortbouwt op aanbevelingen die reeds in april 2022 zijn gepresenteerd.

Tijdige vaccinatie (vóór de volgende besmettingsgolf) met oog voor risicogroepen blijft een belangrijke pijler. De aanbevelingen omvatten het verminderen van vaccinatieongelijkheid, behouden van vaccinatiecapaciteit, prioriteren van herhaalprikken voor risicogroepen, combineren van de COVID-19- en grieprikcampagnes en tegengaan van desinformatie. Ook wordt gewezen op het belang om landen, vooral in Afrika, te ondersteunen bij het omhoog brengen van de vaccinatiegraad. Nederland kan zich in grote lijnen vinden in de voorstellen in de mededeling. Zo is Nederland dit najaar reeds gestart met een herhaalprikronde waarbij gebruik gemaakt wordt van de vernieuwde bivalente vaccins.

De Commissie wijst naast vaccinatie andere essentiële punten aan waar blijvende aandacht nodig is. Hieronder vallen onder andere de integrale surveillance van virussen (bijv. door sequencing), preventieve maatregelen, long-covid en de zorgcapaciteit. Ten slotte wijst de EC op de mondiale aspecten van COVID-19. Nederland zal blijvend inzetten op surveillance van het virus. Zoals reeds aangekondigd in de Kamerbrief met de nadere uitwerking lange termijn aanpak COVID-19, is het uitgangspunt van de langetermijnstrategie een open samenleving. Hiervoor dragen de overheid, sectoren en burgers een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De overheid bereidt zich voor op een opleving van het virus, maar tegelijkertijd kan iedereen bijdragen aan het openhouden van de samenleving. Nederland onderschrijft een belangrijke focus op post-COVID, waarbij er EU-middelen beschikbaar zijn gesteld voor zes post-COVID onderzoeken in het kader van het Horizon Europe onderzoeks- en innovatieprogramma 2021–2022.

De Commissie heeft tevens aangekondigd binnenkort een revisie van Raadsaanbeveling 2020/912, over de tijdelijke beperking van niet-essentiële reizen van ingezetenen uit derde landen naar de EU, voor te stellen. Het kabinet zal uw Kamer over haar appreciatie daarvan informeren nadat dit voorstel gepubliceerd is.